

L'aparell i l'aparat

En català existeixen els substantius *aparell* i *aparat*, així com en castellà, anàlogament, compten amb les formes corresponents, «*aparejo*» i «*aparato*». Es corresponen, és clar, etimològicament, en tant que formes o elements del llenguatge, però no del tot, ni de bon tros, quant als significats amb què els usem actualment. Perquè un bon nombre de les significacions —en el camp de la fisiologia, de la mecànica, de l'enginyeria, etc.— que, en castellà, posseeix el nom «*aparato*», en català correspon a *aparell*.

La influència del castellà, en aquest punt, ha fet que molts hagin prescindit gairebé del tot de la forma *aparell* —almenys, en tots aquells casos, com hem dit, molt nombrosos, en què en castellà es diu «*aparato*»— i diuen, és clar, «*aparatu*». No cal dir que no s'hi pot transigir, que cal mantenir, en aquests casos, la forma *aparell*: l'*aparell* digestiu, l'*aparell* respiratori, un *aparell* de ràdio o de televisió, un *aparell* ortopèdic, un *aparell* (un *avió*) de caça, etc.

Però, tal com s'esdevé sempre en casos semblants, el fet que a «*aparato*» del castellà, correspongui, usualment, *aparell*, pot induir a creure que en català no posseïm la forma *aparat*, amb la qual, com hem indicat, sí que comptem, bé que amb un ús molt especialitzat. Significa, solament, «allò que fa pompós un acte, una cerimònia». I s'usa especialment, en sentit figurat, parlant de l'*aparat* de notes o de citacions d'una obra científica, una publicació, etc.

D'altra banda, el substantiu *aparat* ha originat, com a derivat, l'adjectiu *aparatós*, d'ús ben corrent, amb el mateix valor, o semblant, que espectacular, ostentós o suntuós.